

08/231-1899/1110
09.12.2024

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА
IV сесія IX скликання

Р І Ш Е Н Н Я

Київ

№ _____

ПРОЄКТ

Про звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо усунення дискримінації родин загиблих Захисників та Захисниць України в частині виплати одноразової грошової допомоги

Відповідно до Конституції України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», Регламенту Київської міської ради, затвердженого рішенням Київської міської ради від 04.11.2021 № 3135/3176, з метою усунення дискримінації родин загиблих Захисників та Захисниць України в частині виплати одноразової грошової допомоги, Київська міська рада,

ВИРІШИЛА:

1. Направити звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо усунення дискримінації родин загиблих Захисників та Захисниць України в частині виплати одноразової грошової допомоги, що додається.
2. Оприлюднити це рішення у встановленому порядку.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської міської ради з питань регламенту, депутатської етики та запобігання корупції.

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО

ПОДАННЯ:

Депутат Київської міської ради

Володимир БОНДАРЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Постійна комісія Київської міської ради
питань з питань регламенту, депутатської
етики та запобігання корупції

Голова

Леонід ЄМЕЦЬ

Начальник управління правового
забезпечення діяльності
Київської міської ради

Валентина ПОЛОЖИШНИК

ЗВЕРНЕННЯ

Київської міської ради до Верховної Ради України щодо усунення дискримінації родин загиблих Захисників та Захисниць України в частині виплати одноразової грошової допомоги

28 лютого 2022 Кабінет Міністрів України прийняв постанову № 168 «Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану» (далі – Постанова). Пункт 2 цієї постанови передбачає, що сім'ям загиблих захисників України виплачується одноразова грошова допомога (далі – ОГД) в розмірі 15 млн грн.

Цілком підтримуючи ідею належного соціального захисту сімей полеглих захисників суверенітету та територіальної цілісності нашої держави, необхідно відміти, що залишається невирішеним питання виплати належного рівня ОГД сім'ям захисників, які загинули (померли) у війні проти російської федерації у період до оголошення воєнного стану.

Так, підпункт «а» пункту 1 статті 16-2 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (далі – Закон) передбачається виплата ОГД у разі загибелі (смерті) військовослужбовця, військовозобов'язаного або резервіста у розмірі, що залежно від підстав виплати, становить від 750-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на 1 січня календарного року, або 500-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на 1 січня календарного року (станом на цей календарний рік відповідно від 2 млн грн або 1,3 млн грн).

Таким чином, розмір ОГД, що виплачується сьогодні за Постановою та що виплачувався згідно з Законом, відрізняється у декілька разів.

Разом із цим, родини Захисників та Захисниць України, загиблих у період з 20 лютого 2014 року до 22 лютого 2024 року, об'єктивно вважають, що вказаними нормами законодавства України допущено неадекватне ставлення до загиблих Захисників та Захисниць України.

Описана дискримінація Захисників та Захисниць України, що віддали життя за нашу Батьківщину, є неприпустимою. Сім'ї Захисників та Захисниць України повинні мати однакові гарантії соціального захисту від держави.

На розгляді Верховної Ради України перебувають ряд законодавчих ініціатив щодо усунення вказаної дискримінації, зокрема, № 9166-1 від 04.04.2023 (н.д.У Мазурашу Г.Г.), № 9166 від 31.03.2023 (н.д.У Разумков Д.О. та ін.), проте наразі єдиним законодавчим органом України вони не розглянуті.

У зв'язку з цим, Київська міська рада звертається до Верховної Ради України щодо необхідності усунення дискримінації родин загиблих

Захисників та Захисниць України в частині виплати одноразової грошової допомоги.

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту рішення Київської міської ради

«Про звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо усунення дискримінації родин загиблих Захисників та Захисниць України в частині виплати одноразової грошової допомоги»

1. Опис проблем, для вирішення яких підготовлено проєкт рішення Київради, обґрунтування відповідності та достатності передбачених у проєкті рішення Київради механізмів і способів вирішення існуючих проблем, а також актуальності цих проблем для територіальної громади міста Києва

28 лютого 2022 Кабінет Міністрів України прийняв постанову № 168 «Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану» (далі – Постанова). Пункт 2 цієї постанови передбачає, що сім'ям загиблих захисників України виплачується одноразова грошова допомога (далі – ОГД) в розмірі 15 млн грн.

Цілком підтримуючи ідею належного соціального захисту сімей полеглих захисників суверенітету та територіальної цілісності нашої держави, необхідно відміти, що залишається невирішеним питання виплати належного рівня ОГД сім'ям захисників, які загинули (померли) у війні проти російської федерації у період до оголошення воєнного стану.

Так, підпункт «а» пункту 1 статті 16-2 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (далі – Закон) передбачається виплата ОГД у разі загибелі (смерті) військовослужбовця, військовозобов'язаного або резервіста у розмірі, що залежно від підстав виплати, становить від 750-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на 1 січня календарного року, або 500-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на 1 січня календарного року (станом на цей календарний рік відповідно від 2 млн грн або 1,3 млн грн).

Таким чином, розмір ОГД, що виплачується сьогодні за Постановою та що виплачувався згідно з Законом, відрізняється у декілька разів.

Разом із цим, родини Захисників та Захисниць України, загиблих у період з 20 лютого 2014 року до 22 лютого 2024 року, об'єктивно вважають, що вказаними нормами законодавства України допущено неоднакове ставлення до загиблих Захисників та Захисниць України.

Описана дискримінація Захисників та Захисниць України, що віддали життя за нашу Батьківщину, є неприпустимою. Сім'ї Захисників та Захисниць України повинні мати однакові гарантії соціального захисту від держави.

На розгляді Верховної Ради України перебувають ряд законодавчих ініціатив щодо усунення вказаної дискримінації, зокрема, № 9166-1 від 04.04.2023 (н.д.У Мазурашу Г.Г.), № 9166 від 31.03.2023 (н.д.У Разумков Д.О. та ін.), проте наразі єдиним законодавчим органом України вони не розглянуті.

У зв'язку з цим, Київська міська рада звертається до Верховної Ради України щодо необхідності усунення дискримінації родин загиблих Захисників та Захисниць України в частині виплати одноразової грошової допомоги.

2. Правове обґрунтування необхідності прийняття рішення Київради із посиланням на конкретні положення нормативно-правових актів, на підставі й на виконання яких підготовлено проєкт рішення Київради

Проєкт рішення Київської міської ради пропонується ухвалити у відповідності до Конституції України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», Регламенту Київської міської ради, затвердженого рішенням Київської міської ради від 04.11.2021 № 3135/3176.

3. Опис цілей і завдань, основних положень проєкту рішення Київради, а також очікуваних соціально-економічних, правових та інших наслідків для територіальної громади міста Києва від прийняття запропонованого проєкту рішення Київради

Проєкт рішення Київської міської ради підготовлений з метою усунення дискримінації родин загиблих Захисників та Захисниць України в частині виплати одноразової грошової допомоги.

Реалізація мети передбачає звернення Київської міської ради до Верховної Ради України із акцентуалізацією вказаної проблеми та вказівкою на законопроєкти, які можуть допомогти у її вирішенні.

4. Інформація про те, чи стосується проєкт рішення прав і соціальної захищеності осіб з інвалідністю

Проєкт рішення не стосується прав і соціальної захищеності осіб з інвалідністю.

5. Інформація про те, чи містить проєкт рішення службову інформацію у розумінні статті 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації»

Проєкт рішення не містить службову інформацію у розумінні статті 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації».

6. Інформація про те, чи містить проєкт рішення інформацію про фізичну особу (персональні дані) у розумінні статей 11 та 21 Закону України «Про інформацію» та статті 2 Закону України «Про захист персональних даних»

Проєкт рішення не містить інформацію про фізичну особу (персональні дані) у розумінні статей 11 та 21 Закону України «Про інформацію» та статті 2 Закону України «Про захист персональних даних».

7. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту рішення Київської міської ради не впливає на показники бюджету міста Києва.

8. Прізвище або назва суб'єкта подання, прізвище, посада, контактні дані доповідача проєкту рішення Київради на пленарному засіданні та особи, відповідальної за супроводження проєкту рішення Київради

Суб'єктом подання проєкту рішення Київської міської ради є депутат Київської міської ради Володимир БОНДАРЕНКО. Особою, відповідальною за супроводження проєкту рішення Київської міської ради та доповідачем проєкту рішення Київської міської ради є депутат Київської міської ради, Володимир БОНДАРЕНКО.

Депутат Київської міської ради

Володимир БОНДАРЕНКО

НЕЗЛАМНІ
МАТЕРІ УКРАЇНИ

ГО «Незламні матері України»

Юридична адреса: 02088, м. Київ, вул. Переяславська, 9-б.

РНОКПП: 42416445

тел.: +380980132181, e-mail: red.kharchenko@gmail.com

Вих. _____

Від 06.11.2024

*"Одержано"
11.11.2024 р. о 13:30
під час особистого
прийому.*

Володимир В. Бондаренко

Заступнику міського голови,
секретарю Київської міської ради
Бондаренко В.В.

Голови правління

ГО «Незламні матері України»

Наталії Харченко

Шановний Володимире Володимировичу!

Користуючись нагодою, засвідчую Вам свою глибоку повагу, та звертаюсь до Вас за захистом прав та інтересів матерів загиблих Захисників і Захисниць України, які зазнають явної дискримінації через недосконале та застаріле законодавство, оскільки попередні звернення не дали жодного результату.

Так, 20 лютого 2014 року російська федерація вступила у війну проти держави Україна шляхом початку збройного захоплення інфраструктури та території України на Кримському півострові, його окупації та відторгнення через подальшу незаконну анексію, а також вторгненням своїми військовими розвідувально-диверсійними підрозділами на Сході України (зокрема у Слов'янську та Червоному Лимані). У серпні 2014 р. відбулося вторгнення регулярних підрозділів збройних сил російської федерації на територію України **без оголошення війни.**

Цими подіями був розпочатий перший етап російсько-української війни.

Попри численні факти участі збройних сил та докази прямої причетності росії до війни, офіційно країна агресор не визнавала факту свого вторгнення в Україну, тому з українського боку до **24 лютого 2022 року** війна розглядалася як неоголошена, а юридично на сході України тривали **антитерористична операція (2014—2018)** та **операція Об'єднаних Сил (2018 – 2022)**.

Надалі, **22 лютого 2022 року** рф визнала незалежність окупованих українських територій на Донбасі (т. зв. "ДНР" і "ЛНР"), після чого їхній президент підписав відповідні документи. Тієї ж ночі армія рф відкрито увійшла та окупувала східні терени Донецької та Луганської областей України.

24 лютого 2022 року збройні сили рф **розпочали повномасштабне вторгнення** з трьох напрямків усіма видами військ на територію держави Україна, атакувавши її територію з півночі, сходу та півдня наземними і космічно-повітряними військами.

До безпосередньої участі в захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України залучені військовослужбовці Збройних Сил України, Національної гвардії України та багато інших працівників силових структур в Україні, **які на протязі всього тривалого періоду часу здійснювали та продовжують здійснювати бойові завдання та операції в надскладних умовах, зазнаючи непоправних втрат.**

Наразі, відповідно до **Постанови Кабінету Міністрів України № 168 від 28 лютого 2022 р.** *«Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану»* визначено право на отримання **15 мільйонів гривень** одноразової допомоги родинам загиблих військових, які боролися проти окупантів, **починаючи з 24 лютого 2022 року.**

Водночас до **повномасштабного вторгнення** розмір таких виплат сім'ям загиблих був встановлений *«Порядком призначення і виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві»*, затвердженому **Постановою Кабінету Міністрів № 975 від 25 грудня 2013 р.** та становив **від 500 до 750 прожитковим мінімумам доходів громадян** встановленого законом для працездатних осіб на 1 січня календарного року, в якому настала загибель (смерть).

Зараз чітко вбачається **своєрідний поділ українських родин, які мають право на таку компенсацію, безпосередньо самих військовослужбовців, їх заслуг перед Батьківщиною, шляхом, як би це не пролунало, знецінення вартості життя тих військовослужбовців, які віддали своє життя виконуючи свій обов'язок до повномасштабного вторгнення починаючих з подій 2014-го року порівняно з тими, хто загинув вже після подій 24 лютого 2022 року.**

Абсолютно очевидним є той факт, що подібний поділ є неприпустимим по відношенню до своїх громадян, несе значну психологічну

та моральну шкоду, несе гостру загрозу загальному моральному духу народу, підриває авторитет та знецінює довіру до представників влади у всіх тих, хто втратив через війну найдорожче – життя близької людини, зазнали непоправних втрат, які не можливо оцінити будь якими компенсаціями.

Дана обставина викликає абсолютний резонанс в суспільстві та потребує негайного врегулювання на законодавчому рівні.

Зокрема, слід зазначити про наявність ознак дискримінації щодо виплати одноразової грошової допомоги членам сімей загиблих померлих Захисників і Захисниць в залежності від часу загибелі (АТО, ООС, воєнний стан) під час виконання обов'язків військової служби. Питання виплати одноразової грошової допомоги членам сімей загиблих (померлих) військовослужбовців, які є учасниками бойових дій та загинули під час виконання ними обов'язків військової служби при захисті Батьківщини або померли внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, отриманих під час виконання ними обов'язків військової служби при захисті Батьківщини (надалі члени сімей загиблих (померлих), регулюються нормами Законів України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» та «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Так, відповідно до положень підпунктів 1-3 пункту другого статті 16, статті 16¹, підпункту «а» пункту 1 статті 16² Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» та частини 7 статті 15 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» членам сімей загиблих (померлих) призначається і виплачується одноразова грошова допомога у зв'язку із загибеллю (смертю) військовослужбовця якщо смерть настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва, захворювання, пов'язаних з виконанням обов'язків військової служби у розмірі 750-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб, на 1 січня календарного року, що у 2024 році складає 2 271 000 (3028x750) гривень.

Разом з тим, згідно з пунктом 3 статті 16² Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» розмір одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) військовослужбовця в період дії воєнного стану визначається Кабінетом Міністрів України з урахуванням такого: розмір одноразової грошової допомоги, що виплачується у разі загибелі (смерті) військовослужбовця під час виконання ним обов'язків військової служби, не може становити менше 15 мільйонів гривень.

Так, у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України Указами Президента України від 24.02.2022 №64 та від 24.02.2022 № 69 введено військовий стан в Україні та оголошено загальну мобілізацію. На виконання зазначених Указів Президента України Кабінетом Міністрів України 28.02.2022 прийнято Постанову №168 «Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового та начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану», пунктом 2 якої

установлена виплата членам сімей загиблих (померлих) військовослужбовців, які померли внаслідок поранення (контузії, травми, каліцтва), отриманого у період дії воєнного стану під час захисту Батьківщини, участі у бойових діях або забезпеченні здійснення заходів з національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії, перебуваючи безпосередньо в районах їх ведення (здійснення), зокрема на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України, на території між позиціями сил оборони та позиціями військ держави-агресора, у період здійснення зазначених заходів, не пізніше ніж через один рік після поранення (контузії, травми, каліцтва) одноразової грошової допомоги в розмірі 15 000 000 грн.

Отже, розмір соціальної виплати членам сімей загиблих (померлих) військовослужбовців під час дії воєнного стану перевищує майже в сім разів розмір подібної виплати, яка встановлена для членів сімей загиблих (померлих) до 24.02.2022 року. За існуючої ситуації нормативного регулювання виплати одноразової грошової допомоги членам сімей загиблих (померлих) військовослужбовців останні у випадку, якщо військовослужбовець загинув до 24.02.2022 року отримають суму виплати, яка значно менша, ніж у випадку загибелі (смерті) військовослужбовця під час дії воєнного стану, тобто після 24.02.2022 року. Зазначена обставина викликає ряд зауважень з приводу соціальної справедливості.

Так, суспільна думка полягає в тому, що війна почалася в лютому 2014 року з окупації Російською Федерацією Криму та деяких районів Донецької та Луганської областей та триває вже більш 10 років. Ця теза неодноразово озвучувалася політичним істеблїшментом України. Зазначена обставина вказує на те, що громадськість та політичне керівництво країни, яке також висловлює думки суспільства, не відрізняє статус загиблих у війні військовослужбовців в залежності від наявності режиму воєнного стану. Більш того, членам родин загиблих під час АТО, ООС та дії воєнного стану при захисті Батьківщини військовослужбовців відповідно до статті 10⁻¹ Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» надано однаковий статус – членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України.

Виникає ситуація за якої держава виплачує членам сім'ї військовослужбовців загиблих (померлих) під час виконання обов'язків військової служби при захисті Батьківщини від агресії Російської Федерації, тобто за однакових фактичних обставин, одноразову грошову допомогу в різних розмірах в залежності від наявності режиму воєнного стану на момент загибелі (смерті).

Таким чином, члени сімей військовослужбовців, загиблих під час бойових дій до 24.02.2022 року знаходяться у нерівних умовах щодо соціального захисту з боку держави по відношенню до членів сімей загиблих військовослужбовців, які загинули вже під час дії режиму воєнного стану.

Подібне регулювання правових відносин з виплати одноразової грошової допомоги членам родин загиблих (померлих) містить ознаки дискримінації. Взагалі незрозуміло чому держава забезпечує більш вагомий

соціальний захист членам родин військовослужбовців, які загинули під час виконання обов'язків військової служби при захисті Батьківщини під час дії воєнного стану по відношенню до членів таких сімей, рідні яких загинули до 24.02.2022 року. Тобто після прийняття зазначеного нормативного акту існує дві групи осіб, рідні яких загинули, виконуючи військовий обов'язок при захисті Батьківщини та мають право на отримання одноразової грошової допомоги в різному розмірі в залежності від часу загибелі військовослужбовця, що в даному випадку є дискримінаційною ознакою. При цьому будь-яка правомірна мета такого різного поводження по відношенню до людей, які втратили своїх рідних на війні, відсутня.

По-друге, діють відверто дискримінаційні положення законодавства щодо соціального захисту членів родин загиблих Захисників і Захисниць України, які, перебували у складі добровольчих формувань, що були утворені або самоорганізувалися для захисту незалежності, суверенітету, територіальної цілісності України та загинули під час дії воєнного стану.

Так розмір одноразової грошової допомоги у разі загибелі зазначеної категорії Захисників і Захисниць України, яка виплачується членам їх сімей, відповідно до положень ч. 7 ст. 15 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» визначений відповідно до підпункту "а" пункту 1 статті 16⁻² Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" та складає 750 прожиткових мінімумів, встановлених законом для працездатних осіб на 1 січня календарного року загибелі (смерті), що дорівнює 1860750 гривень станом на 2022 рік.

В той же час, як вже зазначалося вище, відповідно до абзацу 1 пункту 3 ст. 16-2 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей", розмір одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) військовослужбовця в період дії воєнного стану становить 15 мільйонів гривень.

Отже, на законодавчому рівні закріплене різне ставлення до окремих груп членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України при виплаті одноразової грошової допомоги в залежності, що свідчить в свою чергу про наявність ознак дискримінації.

За такого стану діючого законодавства на цей час держава виплачує членам сімей загиблих Захисників і Захисниць України під час виконання одного і того ж обов'язку із захисту Батьківщини від агресії російської федерації, тобто за однакових фактичних обставин, одноразову грошову допомогу в різних розмірах в залежності від наявності або відсутності у загиблої особи статусу військовослужбовця, що є дискримінаційною ознакою.

Таким чином, члени сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, які не мали статусу військовослужбовця та також віддали своє життя за незалежність та територіальну цілісність України, добровільно виконуючи конституційний обов'язок з захисту Батьківщини під час дії воєнного стану, знаходяться у нерівних умовах щодо соціального захисту з

боку держави по відношенню до членів сімей загиблих військовослужбовців, які загинули за тих же обставин.

Подібне регулювання правових відносин з виплати одноразової грошової допомоги членам родин загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України носить дискримінаційний характер. Взагалі незрозуміло чому держава забезпечує більш вагомих соціальний захист членам родин військовослужбовців, які загинули під час виконання обов'язків військової служби при захисті Батьківщини під час дії воєнного стану по відношенню до членів сімей загиблих Захисників і Захисниць України, які не мали статусу військовослужбовця, але також при виконанні свого конституційного обов'язку віддали своє життя за Батьківщину.

Отже існує дві групи осіб, рідні яких загинули, виконуючи військовий обов'язок при захисті Батьківщини та мають право на отримання одноразової грошової допомоги в різному розмірі в залежності від наявності статусу військовослужбовця, що в даному випадку є дискримінаційною ознакою. При цьому будь-яка правомірна мета такого різного поводження по відношенню до людей, які втратили своїх рідних на війні, відсутня. Відповідна грошова допомога є засобом матеріальної підтримки з боку держави членів родин загиблих, але не зрозуміло, чому держава вважає, що родини загиблих добровольців, які не мали статусу військовослужбовця, потребують значно меншої матеріальної підтримки.

З приводу наявності ознак дискримінації при правовому регулюванні зазначених вище питань слід зауважити, відповідно до пункту 2 частини першої статті 1 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» дискримінація - ситуація, за якої особа та/або група осіб за їх ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними (далі - певні ознаки), зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі, встановленій цим Законом, крім випадків, коли таке обмеження має правомірну, об'єктивно обгрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними.

Законодавство України ґрунтується на принципі недискримінації, що передбачає незалежно від певних ознак:

- 1) забезпечення рівності прав і свобод осіб та/або груп осіб;
- 2) забезпечення рівності перед законом осіб та/або груп осіб;
- 3) повагу до гідності кожної людини;
- 4) забезпечення рівних можливостей осіб та/або груп осіб (стаття 2 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»).

Відповідно до приписів статті 4 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» дія цього Закону поширюється на соціальний захист.

Стаття 1 Протоколу 12 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод наголошує, що здійснення будь-якого передбаченого

законом права забезпечується без дискримінації за будь-якою ознакою, наприклад за ознакою статі, раси, кольору шкіри, мови, релігії, політичних чи інших переконань, національного чи соціального походження, належності до національної меншини, майнового стану, народження або за іншою ознакою. Ніхто не може бути дискримінований будь-яким органом державної влади за будь-якою ознакою.

Європейський суд з прав людини в рішенні від 06.01.2005 у справі Хогендейк проти Нідерландів («Hoogendijk v. the Netherlands», № 58641/00) зазначив, що антидискримінаційне право забороняє по-різному ставитися до осіб чи груп людей, що перебувають в однакових ситуаціях, а також однаково ставитися до осіб чи груп людей, що перебувають в різних ситуаціях.

Зазначені вище положення Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод імплементовані до законодавства України, зокрема будь-які форми дискримінації заборонені згідно з положеннями статті 6 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні».

Слід зазначити, що суб'єктами законодавчої ініціативи з метою усунення дискримінацій положень в діючому законодавстві у Верховній Раді України щодо першого означеного питання було зареєстровано низку законопроектів з питань виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) військовослужбовців (№№ 9166, 30313, 30313-1, 30313-2, 30313-3, 30313-4, 30313-5, 30313-6), які передбачають, що сім'ї, які отримали, чи яким нараховано (але ще не виплачено) одноразову грошову допомогу у період з 14 квітня 2014 року (дата початку антитерористичної операції) до 24 лютого 2022 року, матимуть змогу отримати перерахунок одноразової грошової допомоги. Однак з незрозумілих причин до цього часу зазначені вище законопроекти не виносилися на голосування навіть у першому читанні.

У випадку неврегулювання цієї ситуації на законодавчому рівні існуватиме несправедливе поводження до членів сімей загиблих Захисників і Захисниць України, що викликатиме соціальне напруження та кризу довіри до державних інституцій вказаної категорії осіб, що в майбутньому може призвести до звернень до Європейського Суду з прав людини внаслідок порушення ст. 14 (Заборона дискримінації) Конвенції Про захист прав людини і основоположних свобод.

Конституція України закріплює, що Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава, в якій визнається і діє принцип верховенства права.

Відповідно до статей 36, 40 Конституції України, усі мають право направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів, що зобов'язані розглянути звернення і дати обґрунтовану відповідь у встановлений законом строк.

Відповідно до ч. 1 ст. 89 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України», право законодавчої ініціативи у Верховній Раді належить Президенту України, народним депутатам, Кабінету Міністрів України.

На підставі вищевикладеного, керуючись Законами України «Про звернення громадян», «Про громадські об'єднання»,

ПРОСИМО:

Зробити запит-звернення від депутатів Київської міської ради до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України та Міністерства у справах ветеранів щодо усунення соціальної несправедливості щодо розміру одноразовою грошової допомоги у разі загибелі (смерті) для родин загиблих військовослужбовців, які віддали своє життя за Україну до початку повномасштабного вторгнення у лютому 2022 року.

Відповідно до статей Закону України про місцеве самоврядування в Україні

З повагою,

Голова ГО «Незламні матері України»

Н.О. Харченко

Проект Закону про внесення змін до статті 16-2 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" щодо розміру одноразової грошової допомоги на період воєнного стану

Номер, дата реєстрації:
9166 від 31.03.2023

Сесія реєстрації:
9 сесія IX скликання

Включено до порядку денного:
3939-IX від 03.09.2024

Рубрика законопроекту:
Безпека і оборона

Суб'єкт права законодавчої ініціативи:
Народний депутат України

Ініціатор(и) законопроекту:

Разумков Дмитро Олександрович (IX скликання), Дмитрієва Оксана Олександрівна (IX скликання), Бакумов Олександр Сергійович (IX скликання), Саладуха Ольга Валеріївна (IX скликання), Микиша Дмитро Сергійович (IX скликання), Соха Роман Васильович (IX скликання), Мокан Василь Іванович (IX скликання), Юнаков Іван Сергійович (IX скликання), Кузнєцов Олексій Олександрович (IX скликання), Бабій Роман Вячеславович (IX скликання), Яцик Юлія Григорівна (IX скликання), Петруняк Євген Васильович (IX скликання), Мазурашу Георгій Георгійович (IX скликання), Вацак Геннадій Анатолійович (IX скликання), Касай Костянтин Іванович (IX скликання), Шпак Любов Олександрівна (IX скликання), Новіков Михайло Миколайович (IX скликання), Козак Володимир Васильович (IX скликання), Божик Валерій Іванович (IX скликання), Білозір Лариса Миколаївна (IX скликання)

Головний комітет:

Завігнєвич О. М. Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки

Інші комітети:

Третякова Г. М. Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

Потураєв М. Р. Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики

Маслов Д. В. Комітет Верховної Ради України з питань правової політики

Підласа Р. А. Комітет Верховної Ради України з питань бюджету

Радіна А. О. Комітет Верховної Ради України з питань антикорупційної політики

Климпуш-Цинцадзе І. О. Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу

Текст законопроекту та супровідні документи:

Проект Закону (03.04.2023)

Порівняльна таблиця (03.04.2023)

Пояснювальна записка (03.04.2023)

Подання (03.04.2023)

Проект Постанови до Закону (іншого Акта) (03.04.2023)

Документи, пов'язані із роботою:

Висновок (експертиза щодо європейської інтеграції)

Висновок комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

Науково-експертний висновок (Перше читання)

Поділіться:

Проходження

Зв'язані

Альтернативні

Хронологія розгляду

Результати голосування

Дати та стан проходження:

Опрацьовується в комітеті

04.04.2023

Надано для ознайомлення

03.04.2023

Направлено на розгляд Комітету

31.03.2023

Передано на розгляд керівництву

31.03.2023

Одержано Верховною Радою України

© Верховна Рада України 1994–2024

Програмно-технічна підтримка – Управління
комп'ютеризованих системІнформаційна підтримка – Головне організаційне
управління Апарату Верховної Ради України,
Інформаційне управління

Пошук за реквізитами

Архів законопроектів за (III - IX скл.)

Правила оформлення

Зареєстровані за поточний тиждень

Надано народним депутатам

Надано народним депутатам документів до ЗП

Знаходяться на опрацюванні в комітетах

Прийняті на поточній сесії

Проект вноситься народними
депутатами України

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 16-2 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо розміру одноразової грошової допомоги на період воєнного стану

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

І. Пункту 3 статті 16-2 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 15, ст.190 із наступними змінами) викласти у такій редакції:

«3. Розмір одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) військовослужбовця в період дії воєнного стану визначається Кабінетом Міністрів України з урахуванням такого:

розмір одноразової грошової допомоги, що виплачується у разі загибелі (смерті) військовослужбовця під час виконання ним обов'язків військової служби, не може становити менше 15 000 000 гривень;

розмір одноразової грошової допомоги, що виплачується в інших випадках, не може становити менше розміру одноразової грошової допомоги, передбаченої підпунктом «а» пункту 1 цієї статті.»

ІІ. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня року, що слідує за роком, в якому припинено або скасовано воєнний стану, введений Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ.

2. Установити, що особи, яким з 14 квітня 2014 року до дня набрання чинності цим Законом призначено або які отримали одноразову грошову допомогу у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві (далі - одноразова грошова допомога), у розмірі, меншому ніж передбачений абзацом другим пункту 3 статті 16-2 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (у редакції згідно цього Закону) мають право на отримання перерахунку одноразової грошової допомоги у розмірі, що

становить різницю між розміром фактично призначеної або отриманої одноразової грошової допомоги та розміром одноразової грошової допомоги, передбаченим абзацом другим пункту 3 статті 16-2 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (у редакції згідно цього Закону).

Порядок отримання такого перерахунку визначається Кабінетом Міністрів України.

3. Кабінету Міністрів України вжити заходів щодо приведення у відповідність із цим Законом підзаконних нормативно-правових актів, забезпечивши набрання ними чинності одночасно із набранням чинності цим Законом, шляхом:

видання нормативно-правових актів на виконання цього Закону;

приведення своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

**Голова Верховної Ради
України**

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Разумков Дмитро Олександрович
Сертифікат: 26B2648ADD3032E104000000978D2E008091AE00
Дійсний до: 27.12.2024 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
1д9/1-2023/63031 від 28.03.2023

1147443

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до статті 16-2 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо розміру одноразової грошової допомоги на період воєнного стану»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту.

28 лютого 2022 р. № 168 Кабінет Міністрів України прийняв постанову № 168 «Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану» (далі – Постанова). Пункт 2 цієї постанови передбачає, що сім'ям загиблих захисників України виплачується одноразова грошова допомога (далі – ОГД) в розмірі 15 млн грн.

Цілком підтримуючи ідею належного соціального захисту сімей полеглих захисників суверенітету та територіальної цілісності нашої держави, необхідно відміти, що залишається невирішеним питання виплати належного рівня ОГД сім'ям захисників, які загинули (померли) у війні проти російської федерації у період до оголошення воєнного стану.

Так, підпункт «а» пункту 1 статті 16-2 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (далі – Закон) передбачається виплата ОГД у разі загибелі (смерті) військовослужбовця, військовозобов'язаного або резервіста у розмірі, що залежно від підстав виплати, становить від 750-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на 1 січня календарного року, або 500-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на 1 січня календарного року (станом на цей календарний рік відповідно від 2 млн грн або 1,3 млн грн).

Таким чином, розмір ОГД, що виплачується сьогодні за Постановою та що виплачувався згідно з Законом, відрізняється у декілька раз.

Описана дискримінація героїв, що віддали життя за нашу Батьківщину, є неприпустимою. Сім'ї захисників України повинні мати однакові гарантії соціального захисту від держави.

2. Мета і завдання законопроекту.

Основним завданням даного законопроекту є забезпечення всіх сімей загиблих захисників України від російської агресії однаковим рівнем соціального захисту незалежно від дати загибелі захисника чи захисниці нашої держави.

3. Загальна характеристика та основні положення законопроекту.

Сім'ї, які отримали чи яким нараховано (але ще не виплачено) ОГД у період з 14 квітня 2014 року (дата початку антитерористичної операції) до 24 лютого 2022 року, матимуть змогу отримати перерахунок ОГД – різницю між фактично

виплаченою (нарахованою) ОГД у розмірі, встановленому Законом, та розміром ОГД, встановленим відповідно до Постанови. Порядок отримання такого перерахунку визначається Кабінетом Міністрів України.

З метою здійснення планування бюджетних витрат право на такий перерахунок вказані сім'ї отримають у бюджетний період, що настає за бюджетним періодом, в якому припинено або скасовано воєнний стан.

Крім того, вносяться корективи до пункту 3 статті 16-2 Закону шляхом визначення мінімального розміру ОГД, який встановлюється Кабінетом Міністрів України в період дії воєнного стану. Таким чином, виправляється недолік чинної норми, згідно з якою Кабмін міг би встановити і нижчі розміри ОГД ніж ті, що передбачені Законом.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Суспільні відносини у цій сфері регулюються Законом України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

При внесенні цього законопроекту дотримано вимоги статті 27 Бюджетного кодексу України. Даний законопроект у разі прийняття його як закону набирає чинності з 1 січня року, що слідує за роком, в якому припинено або скасовано воєнний стан, введений Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ.

Таким чином, навіть якщо воєнний стан буде скасовано у цьому році, закон набере чинності не раніше 1 січня 2024 року.

6. Очікувані правові та соціальні наслідки прийняття законопроекту

Прийняття проекту Закону та його реалізація усуне дискримінацію сімей загиблих (померлих) військовослужбовців щодо розміру ОГД залежно від дати загибелі (смерті) захисника чи захисниці України.

Народні депутати України

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Разумков Дмитро Олександрович
Сертифікат: 26B2648ADD3032E104000000978D2E008091AE00
Дійсний до: 27.12.2024 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
1д9/1-2023/63031 від 28.03.2023

1147443

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-34-42, факс: 255-33-13, e-mail: comeuroint@v.rada.gov.ua

**Голові Комітету з питань
національної безпеки,
оборони та розвідки
О.ЗАВІТНЕВИЧУ**

Щодо розгляду законопроекту

Шановний Олександр Михайловичу!

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу, розглянувши на своєму засіданні 29.05.2023 р. проект Закону про внесення змін до статті 16-2 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" щодо розміру одноразової грошової допомоги на період воєнного стану (р.№9166), визнав його положення такими, що регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу та не підпадають під дію міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

З повагою

Голова Комітету

І.КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна
Сертифікат: 26B2648ADD3032E104000000EED52E004897AE00
Дійсний до: 27.12.2024 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-20/10-2023/123130 від 07.06.2023

1210152

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-35, e-mail: spvr@rada.gov.ua

В И С Н О В О К

щодо проєкту Закону України про внесення змін до статті 16-2 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" щодо розміру одноразової грошової допомоги на період воєнного стану (реєстр. № 9166 від 31.03.2023), проєкту Закону України про внесення змін до статті 16-2 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" щодо розміру одноразової грошової допомоги на період воєнного стану (реєстр. № 9166-1 від 04.04.2023) та проєкту Закону України про внесення змін до Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" щодо удосконалення правового регулювання правовідносин, пов'язаних з призначенням, отриманням одноразової грошової допомоги та наданням пільг (реєстр. № 9166-2 від 06.04.2023)

За дорученням Голови Верховної Ради України та відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів розглянув на своєму засіданні 03 серпня 2023 року (протокол № 156) проєкт Закону України про внесення змін до статті 16-2 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" щодо розміру одноразової грошової допомоги на період воєнного стану (реєстр. № 9166 від 31.03.2023), поданий народними депутатами України Разумковим Д.О. та іншими народними депутатами України, проєкт Закону України про внесення змін до статті 16-2 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" щодо розміру одноразової грошової допомоги на період воєнного стану (реєстр. № 9166-1 від 04.04.2023), поданий народним депутатом України Мазурашу Г.Г. та проєкт Закону України про внесення змін до Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" щодо удосконалення правового регулювання правовідносин, пов'язаних з призначенням, отриманням одноразової грошової допомоги та наданням пільг (реєстр. № 9166-2 від 06.04.2023), поданий народним депутатом України Фрісом І.П. і зазначає наступне.

Головним комітетом з розгляду вказаних законопроектів визначено Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки.

Проектом Закону України про внесення змін до статті 16-2 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" щодо розміру одноразової грошової допомоги на період воєнного стану (реєстр. № 9166 від 31.03.2023 далі - основний законопроект) пропонується усунути дискримінацію сімей загиблих (померлих) військовослужбовців щодо розміру одноразової грошової допомоги (15 млн. гривень) залежно від дати загибелі (смерті) захисника чи захисниці України.

Основним завданням даного законопроекту є забезпечення всіх сімей загиблих захисників України від російської агресії однаковим рівнем соціального захисту незалежно від дати загибелі захисника чи захисниці нашої держави.

Крім цього, вносяться корективи до пункту 3 статі статті 16-2 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" шляхом визначення мінімального розміру одноразової грошової допомоги, який встановлюється Кабінетом Міністрів України в період дії воєнного стану. Таким чином, виправляється недолік чинної норми, згідно з якою Кабінет Міністрів України міг би встановити і нижчі одноразової грошової допомоги ніж ті, що передбачені Законом. На думку авторів законопроекту, його прийняття та реалізація усуне дискримінацію сімей загиблих (померлих) військовослужбовців щодо розміру одноразової грошової допомоги залежно від дати загибелі (смерті) захисника чи захисниці України.

Міністерство соціальної політики України, Міністерство внутрішніх справ України не мають зауважень та пропозицій.

Міністерство юстиції України зауважує, що запропоновані законопроектом реєстр. № 9166 зміни матимуть наслідком перерахунок одноразової грошової допомоги сім'ям захисників України, які загинули за період з 14.04.2014 до 24.02.2022, що потребуватиме додаткових фінансових ресурсів держави. Разом з тим до законопроекту реєстр. № 9166 не здійснено жодних фінансово-економічних розрахунків щодо необхідних витрат на вказані цілі. У зв'язку з викладеним слід нагадати рішення Великої палати Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) у «Бурмич та інші проти України», в якому Європейський суд вкотре вказав на наявність в Україні системної проблеми тривалого невиконання рішень національних судів, винесених проти держави, у зв'язку з невиконанням нею фінансових зобов'язань перед приватними особами. Основною причиною цієї проблеми було ідентифіковано наявність у національному законодавстві соціальних гарантій, які не забезпечені належними фінансовими ресурсами. Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів 2 Зокрема, зазначалося, що першопричиною проблеми цих справ була відсутність достатнього бюджетного фінансування всіх соціальних прав, наявних в Україні. Ця ситуація виникла через відсутність будь-якої серйозної оцінки впливу різних соціальних прав та пільг, які надавались в Україні. У зв'язку з наведеним Комітет міністрів Ради Європи наполегливо закликав владу України вирішити

першопричину проблеми, а саме покращити планування бюджетного процесу, зокрема, шляхом забезпечення відповідності між положеннями бюджетного законодавства та платіжними зобов'язаннями держави. Бездіяльність держави у вирішенні системної проблеми, констатованої у вказаному рішенні, є постійним предметом занепокоєння Комітету міністрів Ради Європи та Європейського суду. Ці проблеми мають виключно фінансовий та політичний характер, і можуть бути належним чином вирішені лише державою відповідачем під наглядом Комітету міністрів Ради Європи. Разом з тим Комітет міністрів Ради Європи настійно закликає Україну запровадити необхідні процедури з метою належного дотримання бюджетних обмежень при прийнятті законів з тим, щоб попередити утворення заборгованості, винесення та відповідно невиконання рішень національних судів проти держави. Отже, Європейський суд і Комітет міністрів Ради Європи наголошують, що держава має надавати такі гарантії, які може забезпечити наявними фінансовими ресурсами.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини та Міністерство у справах ветеранів України підтримують законопроект.

Міністерство оборони України не підтримує законопроект, оскільки він має ряд суттєвих неузгодженостей та суперечить Конституції України.

Міністерство фінансів України не підтримує законопроект та вважає, що законопроект не узгоджується з чинним законодавством, містить суперечливі норми, які буде неможливо реалізувати у разі прийняття, а також призведе до розбалансування державного бюджету.

Проектом Закону України про внесення змін до статті 16-2 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" щодо розміру одноразової грошової допомоги на період воєнного стану (реєстр. № 9166-1 від 04.04.2023, далі - альтернативний законопроект) пропонуються зміни, які забезпечать однаковий рівень соціального захисту сімей загиблих Захисників, а також захист відповідних виплат від девальвації національної валюти. Сім'ї, які отримали чи яким нараховано (але ще не виплачено) одноразову грошову винагороду у період з 14 квітня 2014 року (дата початку антитерористичної операції) до 24 лютого 2022 року, матимуть змогу отримати перерахунок цих виплат – різницю між фактично виплаченою (нарахованою) одноразової грошової допомоги у розмірі, встановленому Законом, та розміром одноразової грошової допомоги, встановленим відповідно до Постанови. Порядок отримання такого перерахунку визначається Кабінетом Міністрів України. З метою здійснення планування бюджетних витрат право на такий перерахунок вказані сім'ї отримують у бюджетний період, що настає за бюджетним періодом, в якому припинено або скасовано воєнний стан. Крім того, вносяться корективи до пункту 3 статті статті 16-2 Закону шляхом визначення мінімального розміру одноразової виплати, який встановлюється Кабінетом Міністрів України в період дії воєнного стану, – з урахуванням захисту від девальвації національної валюти. Таким чином, виправляється чинні недоліки.

На думку автора законодавчої ініціативи, прийняття запропонованого

альтернативного проекту Закону України «Про внесення змін до статті 16-2 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо розміру одноразової грошової допомоги на період воєнного стану» та його реалізація усуне дискримінацію сімей загиблих (померлих) військовослужбовців щодо розміру одноразової грошової допомоги залежно від дати загибелі (смерті) захисника чи захисниці України, а також захистить відповідні виплати від фактичного їх зменшення через девальвацію національної валюти.

Метою законопроекту є забезпечення всіх сімей загиблих захисників України від російської агресії однаковим рівнем соціального захисту незалежно від дати загибелі захисника чи захисниці нашої держави. Також метою законодавчої ініціативи є захист передбачених одноразових виплат від девальвації національної валюти.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини та Міністерство у справах ветеранів України підтримують законопроект.

Міністерство соціальної політики України, Міністерство внутрішніх справ України не мають зауважень та пропозицій.

Міністерство юстиції України зауважує, що запропоновані законопроектом реєстр. № 9166-1 зміни матимуть наслідком перерахунок одноразової грошової допомоги сім'ям захисників України, які загинули за період з 14.04.2014 до 24.02.2022, що потребуватиме додаткових фінансових ресурсів держави. Разом з тим до законопроекту реєстр. № 9166-1 не здійснено жодних фінансово-економічних розрахунків щодо необхідних витрат на вказані цілі.

Міністерство фінансів України не підтримує законопроект та вважає, що законопроект не узгоджується з чинним законодавством, містить суперечливі норми, які буде неможливо реалізувати у разі прийняття, а також призведе до розбалансування державного бюджету.

Міністерство оборони України не підтримує законопроект, оскільки він має ряд суттєвих неузгодженостей та суперечить Конституції України.

Проектом Закону України про внесення змін до Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" щодо удосконалення правового регулювання правовідносин, пов'язаних з призначенням, отриманням одноразової грошової допомоги та наданням пільг (реєстр. № 9166-2 від 06.04.2023, далі - альтернативний законопроект) усувається недосконалість нормативних положень щодо гарантування соціальної підтримки деяким членам родин військовослужбовців, що загинули (померли) через виконання ними обов'язків військової служби чи інших перелічених у підпунктах 1-3 пункту 2 статті 16 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» випадках, існує потреба щодо вдосконалення норм Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей».

Метою законопроекту є встановлення рівних та справедливих соціально-

правових гарантій для усіх членів сімей військовослужбовців, що загинули (померли) через виконання ними обов'язків військової служби чи інших перелічених у підпунктах 1-3 пункту 2 статті 16 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» випадках.

Законопроектом пропонується внести зміни до статей 16, 16-1, 16-3, 18 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» в частині розширення переліку осіб, що мають право на отримання одноразової грошової допомоги у випадках, зазначених у підпунктах 1-3 пункту 2 статті 16 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» шляхом доповнення цього переліку відповідними категоріями осіб – членами сім'ї загиблого (померлого), які можуть бути отримувачами одноразової грошової допомоги у зв'язку з загибеллю (смертю) військовослужбовця, військовозобов'язаного або резервіста у визначених цим Законом випадках; передбачити право військовослужбовця робити особисте розпорядження (заповіт) щодо виплати одноразової грошової допомоги на випадок його загибелі (смерті); передбачити механізм позбавлення осіб на отримання одноразової грошової допомоги у певних випадках, гарантувати права щодо отримання допомоги малолітніми, неповнолітніми, повнолітніми працездатними дітьми шляхом заборони відмови від їх імені від одноразової грошової допомоги. Окрім цього, пропонується поширити на повнолітніх дітей загиблого (померлого) військовослужбовця, військовозобов'язаного або резервіста у визначених цим Законом випадках право на пільги, передбачені Законом України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей».

На думку автора законопроекту, прийняття цього законопроекту забезпечить створення належних умов для підвищення соціальної спрямованості державної політики та встановлення соціальної справедливості для усіх членів сімей військовослужбовців, що загинули (померли) через виконання ними обов'язків військової служби чи інших перелічених у підпунктах 1-3 пункту 2 статті 16 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» випадках.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини та Міністерство у справах ветеранів України підтримують законопроект.

Міністерство соціальної політики України, Міністерство внутрішніх справ України не мають зауважень та пропозицій.

Міністерство юстиції України зауважує, що запропоновані законопроектом № 9166-2 новели щодо успадкування не відповідають нормам Цивільного кодексу України.

Міністерство фінансів України не підтримує законопроект та вважає, що законопроект не узгоджується з чинним законодавством, містить суперечливі норми, які буде неможливо реалізувати у разі прийняття, а також призведе до розбалансування державного бюджету.

Міністерство оборони України не підтримує законопроект, оскільки він має ряд суттєвих неузгодженостей та передбачає повернення до попередньої

редакції статті 16-1 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» і погіршує соціальний захист найменш соціально захищених членів сімей загиблого військовослужбовця.

Під час розгляду вищезазначених законопроектів на засідання комітету неодноразово було відзначено необхідність врегулювання питання виплати одноразової грошової допомоги у зв'язку з загибеллю (смертю) військовослужбовця, військовозобов'язаного або резервіста. В ході обговорення вказаних законопроектів народні депутати України-члени Комітету звернули увагу на те, що положення цих проектів більш комплексно виписані у проекті Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення правового регулювання правовідносин, пов'язаних з призначенням, отриманням одноразової грошової допомоги та наданням пільг деяким категоріям осіб, реєстр. №9226 від 20.04.2023, який прийнято 29 червня 2023 року у першому читанні за основу.

У разі прийняття законопроекту реєстр. №9226 від 20.04.2023 у другому читанні та в цілому як Закон проект Закону України про внесення змін до статті 16-2 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" щодо розміру одноразової грошової допомоги на період воєнного стану (реєстр. № 9166 від 31.03.2023), проект Закону України про внесення змін до статті 16-2 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" щодо розміру одноразової грошової допомоги на період воєнного стану (реєстр. № 9166-1 від 04.04.2023) та проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" щодо удосконалення правового регулювання правовідносин, пов'язаних з призначенням, отриманням одноразової грошової допомоги та наданням пільг (реєстр. № 9166-2 від 06.04.2023) втратять актуальність.

Враховуючи зазначене, за результатами обговорення Комітет ухвалив:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки врахувати висловлені зауваження під час підготовки проекту Закону України про внесення змін до статті 16-2 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" щодо розміру одноразової грошової допомоги на період воєнного стану (реєстр. № 9166 від 31.03.2023), та альтернативних до нього проекту Закону України про внесення змін до статті 16-2 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" щодо розміру одноразової грошової допомоги на період воєнного стану (реєстр. № 9166-1 від 04.04.2023) та проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" щодо удосконалення правового регулювання правовідносин, пов'язаних з призначенням, отриманням одноразової грошової допомоги та наданням пільг (реєстр. № 9166-2 від 06.04.2023).

2. Надіслати даний висновок головному Комітету - Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки.

Голова Комітету

Г. Третякова

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Третякова Галина Миколаївна
Сертифікат: 26B2648ADD3032E1040000002E093100B14AAE00
Дійсний до: 20.12.2024 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-30/3-2023/174404 від 10.08.2023

1283183

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 9166 від 31.03.2023
Народні депутати України
Д. Разумков та інші

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до статті 16-2 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо розміру одноразової грошової допомоги на період воєнного стану»

У поданому проекті, основним завданням якого визначено «забезпечення всіх сімей загиблих захисників України від російської агресії однаковим рівнем соціального захисту незалежно від дати загибелі захисника чи захисниці нашої держави» (п. 2 пояснювальної записки до проекту), пропонується внести відповідні зміни до ст. 16-2 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (далі – Закон). У цих змінах на законодавчому рівні встановлюється, що розмір одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) військовослужбовця в період дії воєнного стану визначається Кабінетом Міністрів України з урахуванням того, що мінімальний розмір такої допомоги, що виплачується у разі загибелі (смерті) військовослужбовця: під час виконання ним обов'язків військової служби – не може бути менше 15 000 000 грн.; в інших випадках – «не може становити менше розміру одноразової грошової допомоги, передбаченої підпунктом «а» пункту 1 ст. 16-2 Закону» (нова редакція п. 3 ст. 16-2 Закону).

Крім цього, у п. 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проекту визначається, що особам, яким з 14 квітня 2014 року до дня набрання чинності Законом, проект якого розглядається, призначено або які отримали одноразову грошову допомогу у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності з числа військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві, у розмірі, меншому ніж 15 000 000 грн., здійснюється перерахунок отриманої одноразової грошової допомоги у розмірі, що становить різницю між фактично призначеною або отриманою одноразовою грошовою допомогою та 15 000 000 гривень.

Проект на момент підготовки висновку не включений до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2023 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 07.02.2023 № 2910-ІХ.

Головне управління, погоджуючись з необхідністю підвищення соціального захисту членів сімей загиблих (померлих) військовослужбовців, водночас, опрацювавши проект, вважає за доцільне висловити до його змісту такі зауваження та пропозиції.

1. Насамперед, звертаємо увагу на те, що назва проекту – «Про внесення змін до статті 16-2 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо розміру одноразової грошової допомоги *на період воєнного стану*» – не враховує того, що в ньому також вирішується питання перерахунку одноразової грошової допомоги, яка була отримана або призначена *до введення воєнного стану* в Україні (24.02.2022). У зв'язку з цим, пропонуємо внести до проекту відповідні уточнення.

2. Звертаємо увагу, що бланкетна норма (абз. 3 нової редакції ч. 3 ст. 16-2 Закону), яка для визначення мінімального розміру одноразової грошової допомоги для інших випадків загибелі (смерті) військовослужбовця відсилає до підпункту «а» п. 1 ст. 16-2 Закону, фактично дублює її зміст, що не виглядає юридично коректним. Крім цього варто зауважити, що положення п.п. «а» п. 1 ст. 16-2 Закону, на яке йде посилання, стосується виплати одноразової грошової допомоги не тільки у разі загибелі (смерті) військовослужбовця, *але й військовозобов'язаного або резервіста, а також особи, звільненої з військової служби, смерть якої настала протягом року після звільнення її з військової служби, тоді як у ч. 3 ст. 16-2 Закону (в редакції проекту) регулюються питання розміру одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) військовослужбовця в період дії воєнного стану.*

3. Вважаємо за доцільне також відмітити, що реалізація поданої законодавчої ініціативи потребуватиме додаткових бюджетних витрат, оскільки «фінансове забезпечення витрат, пов'язаних з реалізацією цього Закону, здійснюється за рахунок коштів, що передбачаються в Державному бюджеті України на відповідний рік для Міністерства оборони України, розвідувальних органів України та інших центральних органів виконавчої влади, що мають у своєму підпорядкуванні військові формування та правоохоронні органи, інших джерел, передбачених законом» (ст. 23 Закону). У зв'язку з цим, звертаємо увагу, що згідно з вимогами ст. 91 Регламенту Верховної Ради України та ст. 27 Бюджетного кодексу України суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати до проекту фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Водночас, у пояснювальній записці до проекту визначено, що «при внесенні цього законопроекту дотримано вимоги статті 27 Бюджетного кодексу України. Даний законопроект у разі прийняття його як закону набирає чинності з 1 січня року, що слідує за роком, в якому припинено або скасовано воєнний стану, введений Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX. Таким чином, навіть якщо воєнний

стан буде скасовано у цьому році, закон набере чинності не раніше 1 січня 2024 року» (п. 5). Натомість, зазначена вище інформація не може розглядатися як підстава для звільнення від надання до проекту належного фінансово-економічного обґрунтування, оскільки вимога щодо надання такого обґрунтування стосується всіх проектів, прийняття яких призведе до змін показників бюджету, причому не лише у поточному році, а й у подальшому. Крім цього, згідно з вимогами зазначених вище статей Регламенту Верховної Ради України та Бюджетного кодексу України у разі, якщо внесення проекту призведе до зміни показників бюджету, які передбачають збільшення витрат бюджету, до законопроекту мають подаватися пропозиції змін до законодавчих актів щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення його збалансованості.

4. У п. 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проекту пропонується передбачити право на отримання перерахунку одноразової грошової допомоги особам, яким з 14.05.2014 до дня набрання чинності Законом, проект якого розглядається, призначено або які отримали одноразову грошову допомогу у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві до розміру «одноразової грошової допомоги, передбаченим абзацом другим пункту 3 статті 16-2 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (у редакції згідно цього Закону)», тобто, до 15 000 000 гривень.

4.1 Зауважимо, що реалізація зазначеної законодавчої ініціативи містить ризики порушення ч. 1 ст. 58 Конституції України, згідно з якою закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи. На це зверталася увага Конституційного Суду України у відповідному рішенні від 09.02.1999 № 1-рп/99, в якому визначено, що «... дію нормативно-правового акта в часі треба розуміти так, що вона починається з моменту набрання цим актом чинності і припиняється з втратою ним чинності, тобто до події, факту застосовується той закон або інший нормативно-правовий акт, під час дії якого вони настали або мали місце».

4.2. Не виглядає обґрунтованою пропозиція проекту, згідно з якою розмір фактично виплаченої одноразової грошової допомоги буде однаковий (15 000 000 грн.), як у випадку загибелі (смерті) військовослужбовця, військовозобов'язаного, резервіста, призваного на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві, так і у випадку його інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності, а також незалежно від того, загинули (померли), отримали інвалідність чи часткову втрату працездатності зазначені особи під час виконання ними обов'язків військової служби чи за інших обставин.

5. Зауважимо також, що проект потребує техніко-юридичного доопрацювання.

5.1. Відповідно до вимог законодавчої техніки¹ перехідні положення проекту застосовуються у разі, якщо потрібно врегулювати відносини, пов'язані з переходом від існуючого правового регулювання до бажаного, того, яке має запроваджуватися з прийняттям нового закону. Причому, перехідні положення не можуть міститися в проектах про внесення змін до інших законів. З огляду на зазначене вище, назва розділу II проекту потребує відповідного уточнення.

5.2. Звертаємо також увагу, що порівняльна таблиця до проекту викладена некоректно. Це, зокрема, стосується включення до порівняльної таблиці розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проекту, що не узгоджується з вимогами ч. 6 ст. 91 Регламенту Верховної Ради України, згідно з якими до порівняльної таблиці включається редакція відповідних положень (статей, частин, пунктів, абзаців тощо) *чинного* закону та нову його редакцію з урахуванням запропонованих змін.

6. Виходячи з вимог ст. 116 Конституції України, згідно з якою Кабінет Міністрів України розробляє проект закону про Державний бюджет України і забезпечує виконання затвердженого Верховною Радою України Державного бюджету України, щодо внесеного проекту доцільно отримати відповідний експертний висновок Уряду щодо доцільності та фінансово-економічних можливостей його запровадження.

Перший заступник
керівника Головного управління

С. Гудзинський

Вик.: С. Бортнік, Т. Макійчук

¹ Правила оформлення проектів законів та основні вимоги законодавчої техніки (Методичні рекомендації). Апарат Верховної Ради України. Видання четверте, виправлене і доповнене. Київ – 2014. URL: http://static.rada.gov.ua/site/bills/info/zak_rules.pdf

[Головна](#) / [Законопроекти](#) / [Пошук за реквізитами](#) / [Картка законопроекту](#)

Проект Закону про внесення змін до статті 16-2 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" щодо розміру одноразової грошової допомоги на період воєнного стану

Номер, дата реєстрації:

0166-101-04.04.2023

[Пошук](#)[Архів](#)[Оформлення](#)[Зареєстровані](#)[Надано](#)[Надано до ЗП](#)[На опрацюванні](#)[Прийнято](#)

Включено до порядку денного:

3939-ІХ від 03.09.2024

Рубрика законопроекту:

Безпека і оборона

Суб'єкт права законодавчої ініціативи:

Народний депутат України

Ініціатор(и) законопроекту:

Мазурашу Георгій Георгійович (ІХ скликання), Кузьмініх Сергій Володимирович (ІХ скликання)

Головний комітет:

Завітневич О. М. Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки

Інші комітети:

Третякова Г. М. Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

Потураєв М. Р. Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики

Маслов Д. В. Комітет Верховної Ради України з питань правової політики

Підласа Р. А. Комітет Верховної Ради України з питань бюджету

Радіна А. О. Комітет Верховної Ради України з питань антикорупційної політики

Климуш-Цинцадзе І. О. Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу

Текст законопроекту та супровідні документи:

[Проект Закону \(05.04.2023\)](#) [Порівняльна таблиця \(05.04.2023\)](#) [Пояснювальна записка \(05.04.2023\)](#) [Подання \(05.04.2023\)](#) [Проект Постанови до Закону \(іншого Акта\) \(05.04.2023\)](#)

Документи, пов'язані із роботою:

[Висновок \(експертиза щодо європейської інтеграції\)](#) [Висновок комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів](#) [Науково-експертний висновок \(Перше читання\)](#)

Поділитись:

[Проходження](#)[Зв'язані](#)[Альтернативні](#)[Хронологія розгляду](#)[Результати голосування](#)

Дати та стан проходження:	Опрацьовується в комітеті
06.04.2023	Надано для ознайомлення
05.04.2023	Направлено на розгляд Комітету
04.04.2023	Передано на розгляд керівництву
04.04.2023	Одержано Верховною Радою України

© Верховна Рада України 1994–2024

Програмно-технічна підтримка – Управління комп'ютеризованих систем

Інформаційна підтримка – Головне організаційне управління Апарату Верховної Ради України, Інформаційне управління

Пошук за реквізитами

Архів законопроектів за (III - IX скл.)

Правила оформлення

Зареєстровані за поточний тиждень

Надано народним депутатам

Надано народним депутатам документів до ЗП

Знаходяться на опрацюванні в комітетах

Прийняті на поточній сесії

Проект
вноситься народним
депутатом України
Мазурашу Г.Г. (посв. №404)

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 16-2 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо розміру одноразової грошової допомоги на період воєнного стану

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

I. Пункт 3 статті 16-2 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 15, ст.190 із наступними змінами) викласти у такій редакції:

«3. Розмір одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) військовослужбовця в період дії воєнного стану визначається Кабінетом Міністрів України з урахуванням наступного:

розмір одноразової грошової допомоги, що виплачується у разі загибелі (смерті) військовослужбовця під час виконання ним обов'язків військової служби, не може становити суму меншу, ніж еквівалент 452 000 євро;

розмір одноразової грошової допомоги, що виплачується в інших випадках, не може становити менше максимального її розміру (за відповідний випадок), зафіксованого в еквіваленті до євро від дати запровадження такої допомоги 28.02.2022 р. і протягом дії воєнного стану.

У разі відсутності в бюджеті достатніх коштів для здійснення відповідних виплат, або за заявою отримувачів, частину грошової допомоги можна оформити облігаціями внутрішніх державних позик – у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.».

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня року, що слідує за роком, в якому припинено або скасовано воєнний стану, введений Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX.

2. Установити, що особи, яким з 14 квітня 2014 року до дня набрання чинності цим Законом призначено або які отримали одноразову грошову допомогу у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві (далі – одноразова грошова допомога), у розмірі, меншому ніж передбачений у пункті 3 статті 16-2 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (у редакції згідно цього Закону) мають право на отримання перерахунку одноразової грошової допомоги у розмірі, що становить різницю між розміром фактично призначеної або отриманої одноразової грошової допомоги та розміром одноразової грошової допомоги, передбаченим пунктом 3 статті 16-2 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (у редакції згідно цього Закону).

Порядок отримання такого перерахунку визначається Кабінетом Міністрів України.

3. Кабінету Міністрів України вжити заходів щодо приведення у відповідність із цим Законом підзаконних нормативно-правових актів, забезпечивши набрання ними чинності одночасно із набранням чинності цим Законом, шляхом:

видання нормативно-правових актів на виконання цього Закону;
приведення своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;
приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

**Голова
Верховної Ради України**

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Мазурашу Георгій Георгійович
Сертифікат: 3FAA9288358EC003040000007C812F0027A4AF00
Дійсний до: 12.01.2025 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
404д9/1-2023/68421 від 04.04.2023

1154724

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до статті 16-2 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо розміру одноразової грошової допомоги на період воєнного стану»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

28 лютого 2022 р. Кабінет Міністрів України прийняв постанову №168 «Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану». Пункт 2 цієї постанови передбачає, що сім'ям загиблих захисників України виплачується одноразова грошова допомога (ОГД) в розмірі 15 млн. грн.

Підтримуючи ідею належного соціального захисту сімей полеглих захисників суверенітету та територіальної цілісності нашої держави, необхідно зазначити, що залишається невирішеним питання виплати належного рівня одноразових виплат сім'ям захисників, які загинули (померли) у війні проти російської федерації у період до оголошення воєнного стану.

Так, підпунктом «а» пункту 1 статті 16-2 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (далі – Закон) передбачається виплата ОГД у разі загибелі (смерті) військовослужбовця, військовозобов'язаного або резервіста у розмірі, що залежно від підстав виплати, становить від 750-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на 1 січня календарного року, або 500-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на 1 січня календарного року (станом на цей календарний рік відповідно від 2 млн. 130 тис. грн або від 1 млн. 342 тис. грн).

Таким чином, розмір одноразової допомоги, що виплачується сьогодні за Постановою та що виплачувався згідно з Законом, відрізняється у рази.

Описана дискримінація героїв, що віддали життя за нашу Батьківщину, є неприпустимою. Сім'ї захисників України повинні мати однакові гарантії соціального захисту від держави.

Крім цього, зазначимо, що розмір одноразових грошових допомог, передбачених у Постанові КМУ від 28.02.2022 р. №168, сильно змінились в еквіваленті до іноземної валюти, наприклад до євро.

Якщо станом на запровадження цих виплат передбачених там 15 млн. грн. становили в еквіваленті до євро (відповідно до зафіксованого на той день курс: <https://index.minfin.com.ua/ua/exchange/archive/2022-02-28/>) приблизно 452 206, то ці ж 15 млн. за курсом НБУ станом на 3.04.2023 р. (39,7373) становлять в еквіваленті приблизно 377 479 євро.

Аналогічно і інші передбачені виплати фактично зменшились через девальвацію гривні – і щодо євро, і щодо долара США.

Але ж подвиги і заслуги Захисників Вітчизни не стають менш цінними і, відповідно, як виглядає логічно, і передбачені одноразові виплати мають бути захищені від девальвації національної валюти. Цей захист і передбачений у запропонованому законопроекті.

2. Мета і завдання законопроекту

Основним завданням даного законопроекту є забезпечення всіх сімей загиблих захисників України від російської агресії однаковим рівнем соціального захисту незалежно від дати загибелі захисника чи захисниці нашої держави. Також метою законодавчої ініціативи є захист передбачених одноразових виплат від девальвації національної валюти.

3. Загальна характеристика та основні положення законопроекту

Альтернативний проект Закону України «Про внесення змін до статті 16-2 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо розміру одноразової грошової допомоги на період воєнного стану» передбачає зміни, які забезпечать однаковий рівень соціального захисту сімей загиблих Захисників, а також захист відповідних виплат від девальвації національної валюти.

Сім'ї, які отримали чи яким нараховано (але ще не виплачено) одноразову грошову винагороду у період з 14 квітня 2014 року (дата початку антитерористичної операції) до 24 лютого 2022 року, матимуть змогу отримати перерахунок цих виплат – різницю між фактично виплаченою (нарахованою) ОГД у розмірі, встановленому Законом, та розміром ОГД, встановленим відповідно до Постанови. Порядок отримання такого перерахунку визначається Кабінетом Міністрів України.

З метою здійснення планування бюджетних витрат право на такий перерахунок вказані сім'ї отримають у бюджетний період, що настає за бюджетним періодом, в якому припинено або скасовано воєнний стан.

Крім того, вносяться корективи до пункту 3 статті 16-2 Закону шляхом визначення мінімального розміру одноразової виплати, який встановлюється Кабінетом Міністрів України в період дії воєнного стану, – з урахуванням захисту від девальвації національної валюти. Таким чином, виправляється чинні недоліки.

4. Стан нормативно-правової бази у зазначеній сфері правового регулювання

Нормативно-правовим актами, що діють у даній сфері суспільних відносин, є Конституція України, Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

При внесенні цього законопроекту дотримано вимоги статті 27 Бюджетного кодексу України. Даний законопроект у разі прийняття його як закону набирає чинності з 1 січня року, що слідує за роком, в якому припинено або скасовано воєнний стан, введений Указом Президента України від 24 лютого 2022 року №64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-IX.

Таким чином, навіть якщо воєнний стан буде скасовано у цьому році, закон набере чинності не раніше 1 січня 2024 року.

6. Запобігання корупції

У законопроекті відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень.

7. Прогноз соціально-економічних наслідків прийняття проекту

Прийняття запропонованого альтернативного проекту Закону України «Про внесення змін до статті 16-2 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо розміру одноразової грошової допомоги на період воєнного стану» та його реалізація усуне дискримінацію сімей загиблих (померлих) військовослужбовців щодо розміру одноразової грошової допомоги залежно від дати загибелі (смерті) захисника чи захисниці України, а також захистить відповідні виплати від фактичного їх зменшення через девальвацію національної валюти.

Також ці законодавчі зміни сприятимуть зменшенню соціальної напруги та наблизять рішення та дії влади до очікуваного рівня справедливості.

Народний депутат України

Георгій Мазурашу

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Мазурашу Георгій Георгійович
Сертифікат: 3FAL9288358EC003040000007C812F0027A4AF00
Дійсний до: 12.01.2025 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
404д9/1-2023/68421 від 04.04.2023

1154724

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

Ємцю Л. О.
Положишник В. О.

Прошу розглянути проєкт рішення від 09.12.2024
№ 08/231 – 1899/ПР в установленому порядку.

Омельченко А. В.

Для контролю за проходженням та тиражування.

Юнаковій С. М.
Школі Н. В.

Володимир БОНДАРЕНКО

“09” грудня 2024 року
№ 08/231 - 1899/ПР